

На засіданнях ВРУ в період із 29 вересня до 2 жовтня планується розгляд таких законопроектів:

Проходження державної служби (проект №3748 від 26.06.2020)

Законопроект покликаний удосконалити правове регулювання виконання обов'язків державної служби. Удосконалено порядок проведення спеціальної перевірки кандидатів на посади державних службовців. У випадку виявлення перевіркою розбіжностей у декларації особи буде запропоновано надати письмові пояснення (чинний Закон передбачає надання пояснень або виправлення декларації як альтернативу). Деталізується механізм відкладеного права учасників конкурсу на призначення на посаду, у випадку, якщо переможець конкурсу не зміг обійняти таку посаду або впродовж року вона стала вакантною. Законопроект закладає основи формування кандидатського та кадрового резерву для прикорошення замінних вакантних посад державної служби. Формування детального порядку функціонування таких резервів, як і реалізація інших норм, покладається на КМУ (що в цілому може негативно вплинути на захист прав громадян, які бажають обійняти посаду держслужбовця).

Рекомендація Юридичної сотні: доопрацювати законопроект у частині функцій і повноважень КМУ.

Звільнення від сплати судового збору за оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення (проект №3424 від 04.05.2020)

Законопроект пропонує звільнити осіб від сплати судового збору у випадку оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення (іноді сума такого збору перевищує розмір накладеного стягнення). Законопроект було прийнято в першому читанні.

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати законопроект.

Приєднання України до Конвенції про заснування Міжнародної організації законодавчої метрології (№ 0067 від 07.09.2020)

Основна мета проекту – це приєднання до Конвенції про заснування Міжнародної організації законодавчої метрології з наміром набуття Україною статусу держави – члена Міжнародної організації законодавчої метрології (далі – МОЗМ). МОЗМ – це міжурядова організація, заснована в 1955 році для здійснення міжнародної гармонізації процедур законодавчої метрології. Станом на сьогодні Україна є лише членом-кореспондентом МОЗМ. Такий статус дозволяє нам брати участь, без права голосу, у засіданнях Міжнародної конференції законодавчої метрології МОЗМ та Міжнародного комітету законодавчої метрології; роботі технічних комітетів МОЗМ та підкомітетів МОЗМ; технічній роботі проектних груп МОЗМ; роботі керівного комітету системи сертифікації МОЗМ.

Переваги статусу держави – члена МОЗМ:

- право голосу в усіх органах МОЗМ;
- участь у голосуванні на всіх етапах затвердження рекомендацій МОЗМ;
- можливість стати членом проектних груп МОЗМ;
- можливість брати участь у системі сертифікації МОЗМ;
- можливість створити орган видачі сертифікатів МОЗМ в Україні за системою сертифікації МОЗМ (сертифікати МОЗМ визнаються усіма державами – членами МОЗМ).

Одноключова перевага, яка зараз уже потрібна Україні, це те, що приєднання до Конвенції дозволить вітчизняним виробникам ЗВТ (зважувальних приладів, лічильників води, тепла, газу, електричної енергії тощо) розміщувати свою продукцію на ринках держав – членів МОЗМ без проведення додаткових процедур її оцінювання, а також брати участь у визначенні пріоритетів технічної роботи МОЗМ. Для України надзвичайно важливим є участь у розробленні нових документів МОЗМ

R 91 "Радарні вимірвачі швидкості автомобілів", R 140 "Вимірвальні системи для газоподібних палив", R 79 "Вимоги до маркування фасованої продукції".

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати законопроект.

Безпека та якість крові і її компонентів (законопроект 3648 від 12.06.2020)

Законопроект №3648 передбачає ліцензування господарської діяльності у сфері заготівлі й тестування донорської крові та компонентів крові незалежно від їхнього кінцевого призначення, переробки, зберігання, розподілу й реалізації донорської крові та компонентів крові, які призначені для трансфузії.

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати законопроект.

Відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян (проект №3911 від 21.07.2020)

Законопроект № 3911 пропонує посилити відповідальність за вчинення злочину, передбаченого ст. 259 КК України, встановивши додаткове факультативне покарання — конфіскацію майна. Основна мета — зменшення кількості завідомо неправдивих повідомлень про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності, особливо, якщо об'єктами таких дій стали критично важливі об'єкти інфраструктури або об'єкти чи споруди, що забезпечують діяльність органів державної влади, без розширення повноважень правоохоронних органів. Законопроект зумовлений збільшенням кількості таких завідомо неправдивих повідомлень за останні роки.

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати законопроект.

Реструктуризація кредитних заборгованостей за кредитними договорами на період АТО (2781 від 17.01.2020)

За чинним законодавством забороняється нарахування пені, штрафів на суму заборгованості із зобов'язань за кредитними договорами з 14 квітня 2014 року (на час проведення АТО) для ВПО та осіб, які проживають на території проведення АТО. Проектом пропонується звільнити такі кредити також від сплати процентів, пропонується передбачити норму, відповідно до якої після повернення окупованих територій під юрисдикцію України банки та інші фінансові установи зобов'язані будуть здійснити реструктуризацію заборгованості за такими кредитними договорами на термін, не менше тривалості антитерористичної операції без нарахування відсотків. Однак держава не може втручатись у діяльність банків (ст. 5 ЗУ "Про банки і банківську діяльність". Пропонується поширити дію Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» на 12 місяців після завершення АТО. Технічна проблема полягає у відсутності законодавчо визначеної інформації про наявність/відсутність АТО з огляду на проведення ООС. Згідно з висновком комітету, не впливає на показники бюджету, профільний комітет рекомендує прийняти проект за основу. Головні зауваження ГНЕУ — невідповідність пільги щодо звільнення від штрафів, пені та процентів на час проведення АТО та дією самого ЗУ, яку пропонується продовжити на строк 12 міс. після завершення АТО (наразі 6). Крім того сплата відсотків за кредитом, як вказує ГНЕУ є частиною зобов'язання, а тому повинна виконуватися (проте наразі пільга щодо сплати відсотків застосовується для військовослужбовців).

Рекомендація Юридичної сотні: відхилити законопроект.

Конкретизація категорії військових із числа осіб, які залучалися до ліквідації Чорнобильської катастрофи (№3095 від 20.02.2020)

Метою законопроекту є конкретизація у Примітці осіб, які належать до військовослужбовців. Як правило, військові комісаріати призивають військовозобов'язаних як на військові збори, так і на ліквідацію техногенних катастроф.

Разом з тим загонами спецзахисту формуваль Цивільної оборони Чернігівської, Київської та Житомирської областей були направлені для ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС розпорядженнями Ради Міністрів УРСР від 01.05.1986 № 3/199, а не військовими комісаріатами. У подальшому бійці загонів спецзахисту стали інвалідами внаслідок захворювань, пов'язаних із ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи.

Проектом пропонується вважати військовослужбовцями в значенні статті 10 ЗУ "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" осіб, які були в загонах спецзахисту формуваль Цивільної оборони.

Рекомендація Юридичної сотні: відхилити законопроект.

Незаконне використання документів (№3946 від 30.07.2020)

Проект посилює кримінальну відповідальність за викрадення, привласнення, збут, підроблення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, а також свідчать про державну реєстрацію актів цивільного стану та/або використання завідомо підроблених таких документів. До документів, що підтверджують спеціальний статус особи, можуть належати, наприклад, посвідчення учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих. Набуття чинності законопроектом №3946 потенційно може зменшити кількість випадків підроблення, викрадення або використання загублених документів (серед іншого й ветеранських посвідчень, які дають право на отримання пільг). Проте чинну статтю 357 Кримінального кодексу України проектом пропонується доповнити таким діянням як "викрадення, привласнення, вимагання важливих особистих документів". Визначення поняття або вичерпних характеристик важливого особистого документа (про який йдеться й у чинній частині 3 ст. 357 КК України зараз) не наведено, що потенційно може призвести до суб'єктивного застосування цієї статті та виходу суду за межі дискреційних повноважень. Законопроект повинен ліквідувати недоліки чинного КК України, а не сприяти їхньому збереженню.

Рекомендація Юридичної сотні: доопрацювати законопроект.

Кредитні пільги для ВПО (проект 2329 від 29.10.2019)

Проект пропонує:

обмеження розміру процентів за користування кредитом (розмір процентів не може бути більшим, ніж проценти, нараховані до настання терміну виконання зобов'язання);

заборону нарахування неустойки та стягнення з ВПО збитків (що фактично є визнанням з боку держави об'єктивних обставин, які призвели до неможливості обслуговувати борги);

звільнення ВПО від відповідальності за порушення грошових зобов'язань, у частині нарахування інфляційного збільшення та трьох відсотків річних;

заборону на уступку прав вимоги за кредитними договорами ВПО на користь інших осіб. Таке правило не дозволить банкам та іншим кредиторам передавати право вимоги боргу колекторським або іншим компаніям.

Дія Закону поширюватиметься на всіх кредиторів внутрішньо переміщених осіб, що не дозволить викривляти його тлумачення та застосовувати вибірково.

Норма надає можливість зменшити борг лише тим боржникам, які до моменту початку АТО сумлінно виконували грошові зобов'язання, і не надає такої можливості тим, хто після початку АТО не здійснив жодного платежу.

Законопроект потребує внесення змін до прикінцевих положень ЗУ "Про банки і банківську діяльність", ЗУ "Про споживче кредитування".

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати в першому читанні з подальшим доопрацюванням.

Розширення видів виплат, які мають бути компенсовані (№ 3817 від 09.07.2020)

Закон України "Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати" зобов'язує компенсувати втрату доходу, пов'язану із затримкою деяких видів виплат. До таких виплат належать пенсії, соціальні виплати, стипендія та зарплата.

Проект № 3817 від 09.07.2020 пропонує розширити цей перелік і додати до нього додаткову пенсію, цільову грошову допомогу, пенсію за особливі заслуги перед Україною та інші доплати до пенсії, а також суму індексації доходів громадян.

У пояснювальній записці зазначено, що проект не призведе до додаткових видатків із державного бюджету, що не відповідає дійсності.

Рекомендація Юридичної сотні: відхилити до надання фінансово-економічного обґрунтування.

Законопроекти, які будуть розглянуті на засіданні Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (28 вересня)

Соціальний захист у період карантину (законопроект №3486 від 15.05.2020)

Законопроект пропонує розширити можливості використання сум адміністративно-господарських санкцій і пені, що надійшли до державного бюджету, через Фонд соціального захисту інвалідів, серед іншого, для:

- 1) надання підприємствам, установам, організаціям, фізичним особам, які використовують найману працю та забезпечують працевлаштування осіб з інвалідністю із числа зареєстрованих безробітних за направленням центрів зайнятості, компенсацій, визначених у Законі України "Про зайнятість населення";
- 2) надання особам з інвалідністю, із числа зареєстрованих безробітних, компенсацій, визначених Законом України „Про зайнятість населення”;

Крім того, проект унеможливує припинення допомоги по безробіттю через невідвідування центру зайнятості особою в період карантину.

Законопроект прийнято в першому читанні, готується на друге читання.

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати законопроект.

Допомога по безробіттю не лише через COVID-19 (проект №3010а від 26.08.2020)

У березні 2020 року було збільшено допомогу по безробіттю у зв'язку з карантинном через COVID-19. Проект №3010а пропонує виплачувати допомогу по безробіттю не лише через карантин у зв'язку з COVID-19, а й унаслідок інших інфекційних хвороб. Крім того, проект пропонує передбачити механізм повернення вказаної допомоги, який буде визначено Кабінетом Міністрів України.

Позиція Юридичної сотні: проект може бути підтриманий.